

Zijn Koninkrijk is niet tegen te houden

Markus 4.26-34

Rev Dr Jos M. Strengholt

Maadi 2006; Heliopolis 2012, 2015

Onze Heere Jezus was waarschijnlijk timmerman, omdat de man van Zijn moeder timmerman was. Jezus wist dus hoe je deuren, ramen en banken moest maken. Toch vermoed ik dat Jezus als jonge man vaker op de akkers van Zijn familie werkte dan in de timmerwerkplaats.

Als je ziet hoe het leven tegenwoordig in de dorpen hier in Egypte georganiseerd is, is het heel waarschijnlijk dat zelfs een timmerman in een stadje ook regelmatig op zijn eigen kleine stukje land werkte.

De Bijbel vermeldt nergens dat Jezus en Zijn familie eigen grond bezaten. Toch lijkt mij dat waarschijnlijk. Dat wordt ook aannemelijk door het feit dat Jezus zo vaak verhalen en voorbeelden uit de landbouw gebruikt om het Evangelie bekend te maken. Hij begreep het boerenleven.

Ik begrijp niets van landbouw. Ik heb bijvoorbeeld jaren geleden in mijn voortuin in Nederland een heel slechte ervaring gehad met het planten van bamboe. Ik kocht een prachtige bamboeplant en plantte die op een regenachtige dag in mijn voortuin.

Hij groeide fantastisch. Maar mijn buurman had er al snel een hekel aan, want na een paar maanden kwamen overal in mijn tuin en in zijn tuin bamboescheuten omhoog, op allerlei plekken waar ze absoluut niet gewenst waren.

Dom van mij. Ik had niet begrepen dat bamboe zich zou gedragen als een onstuitbaar woekarend onkruid.

Voordat u denkt dat ik werkelijk niets van tuinen en landbouw begrijp, moet ik erbij zeggen dat ik wel weet dat magere melk en volle melk van dezelfde koeien komen.

Maar laten we nu naar onze gelijkenis gaan. In de tijd van Jezus was het mosterdzaad het kleinste zaad dat men in Israël kende. Als je het in de grond plantte, groeide er snel een grote struik uit.

De struik kon in één seizoen wel twee of drie meter hoog worden en ongeveer even breed. Je plantte een piepklein zaadje in de grond en korte tijd later had je een grote, indrukwekkende struik.

In de tijd van Jezus stond mosterd niet bekend als iets wat in de keuken werd gebruikt. Mosterd stond bekend om zijn geneeskrachtige werking.

De Romeinse geschiedschrijver Plinius de Oudere schrijft in zijn reeks boeken met de naam *Naturalis Historia*, in 77 na Christus, het volgende.

Mosterd is door zijn scherpe smaak en brandende werking bijzonder heilzaam voor de gezondheid.

De zaadjes werden fijngestampt, tot een papje gemaakt en op pijnlijke lichaamsdelen aangebracht.

Ook vandaag gebeurt dat nog. Voor zover ik begrijp, heeft zo'n mosterdpapje, wanneer het op de huid wordt aangebracht, zo'n brandende werking dat mensen daardoor hun werkelijke probleem even vergeten.

Jezus vertelt het verhaal van het mosterdzaad om ons iets te leren over het Koninkrijk van God. In Zijn tijd had het Joodse volk daar bepaalde verwachtingen over. De Messiaanse Koning zou komen met de legers van God en de Romeinen vernietigen. Israël zou worden bevrijd en onder Zijn heerschappij in vrede en voorspoed leven.

Dat zou het einde betekenen van alle onderdrukking en de volledige vrijheid van Gods volk.

Maar de gelijkenissen van Jezus over het Koninkrijk zijn juist bedoeld om ons de ware aard van dat Koninkrijk te laten zien. En die was heel anders dan de Joodse verwachtingen van een glorieuze overwinning.

1. Christus is het zaad en de boom

Laat mij beginnen met een citaat van Ambrosius, bisschop van Milaan in Italië in de vierde eeuw. In een van zijn Bijbelcommentaren schreef hij dat het zaad in deze gelijkenis moet worden vergeleken met Jezus Christus Zelf.

Ambrosius schreef.

Hij is een graankorrel wanneer Hij wordt genomen, een boom wanneer Hij weer tot leven komt. Een graankorrel wanneer Hij in de aarde wordt begraven, een boom wanneer Hij opstijgt naar de hemel.

Dat idee is niet vreemd, want Jezus zei Zelf.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u. Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen. Maar als hij sterft, draagt hij veel vrucht. (Johannes 12.24)

Christus is in de ogen van de mensen slechts een klein zaadje. Hij werd geboren in Judea. Hij leefde in het onopvallende Nazareth, in het verachte Galilea. Vervolgens onderwees Hij twee of drie jaar in de omliggende dorpen en af en toe in Jeruzalem. Hij maakte enkele mensen tot Zijn volgelingen. En toen viel Hij in handen van Zijn vijanden en stierf Hij een schandelijke dood, vastgespijkerd aan een kruis.

Inderdaad, een klein zaadje.

Maar wij weten dat Hij is opgestaan en naar de Vader is opgevaren. Dat kleine zaadje dat stierf, bleek de machtige Heere te zijn, de Heerser van hemel en aarde, gezeten aan de rechterhand van God de Vader. Op een dag zal Hij terugkomen om de levenden en de doden te oordelen.

Als wij de gelijkenis zo bekijken, moedigt zij de discipelen van Jezus aan om niet diep bedroefd te raken wanneer zij het moment meemaken waarop het zaad wordt geplant, wanneer Christus aan het kruis zal sterven.

Want er zal een nieuwe dag aanbreken. De dag van de opstanding en van het nieuwe leven.

2. De boodschap van het Evangelie is het zaad

Een andere kerkvader, de heilige Hiëronymus, leefde in dezelfde tijd als bisschop Ambrosius. Hij reisde veel en bezocht ook verschillende keren Egypte om onze kloosters te bezoeken. Volgens hem verwijst het mosterdzaad naar de boodschap over Christus.

De verkondiging van het Evangelie is het geringste van alle leringen. Op het eerste gezicht lijkt het ongeloofwaardig. Het verkondigt een God Die sterft en spreekt over de ergernis van het kruis. Vergelijk deze boodschap eens met wat de filosofen zeggen, met hun boeken en schitterende redevoeringen, met de zorgvuldige opbouw van hun toespraken. Dan zie je hoe klein en onbeduidend het zaad van het Evangelie lijkt.

Het Evangelie ziet er niet indrukwekkend uit. Het lijkt onbeduidend. Maar als iemand werkelijk gaat geloven, kijk dan wat er gebeurt! Vertrouw op Christus en nodig Hem uit in je leven, en het is het meest ingrijpende en meest revolutionaire wat je kan overkomen.

Al twintig eeuwen lang wordt het Evangelie van Christus verkondigd. En het is erin geslaagd steeds meer mensen tot Jezus Christus te brengen. En die mensen hebben daar genoeg aan gehad. Want Jezus Christus staat in het hart van de boodschap.

Het is prachtig om naar de wereldwijde kerk te kijken en haar groei op bijna ieder continent te zien. Er zijn vandaag meer christenen op aarde dan ooit tevoren en ook naar verhouding is de kerk groter dan ooit. De boodschap wordt geloofd!

Maar dat mag ons niet tot triomfalisme brengen. Wij mogen nooit vergeten dat de kerk geworteld is in het Evangelie van een stervende Heere. En de kerk, ook St Michael's, is op haar best en het sterkst wanneer wij beseffen dat wij volledig afhankelijk zijn van dat oorspronkelijke zaad en van dat DNA dat door onze aderen stroomt. Jezus Christus.

De overwinning komt niet door kracht of macht, maar door met Christus aan deze wereld te sterven.

Het gaat niet om heersen, maar om dienen.

Ons leven is op zijn best wanneer wij ons voortdurend bewust blijven van Jezus Christus, onze Heere, als het middelpunt van ons bestaan. En als Hij het hart van ons leven is, sterven wij samen met Hem aan deze wereld, aan onze eigen ambities die vooral op onszelf gericht zijn.

3. Een andere kijk

Laat mij ook een heel andere uitleg van deze gelijkenis met u delen. Ik heb Plinius de Oudere al aangehaald over de geneeskracht van het mosterdzaad. Hij zegt nog iets en dat is heel belangrijk om deze gelijkenis te begrijpen.

Mosterd groeit volledig in het wild. En wanneer het eenmaal gezaaid is, is het bijna onmogelijk om de plek ervan te bevrijden, want zodra het zaad op de grond valt, ontkiemt het onmiddellijk.

Hé! Dat doet me denken aan mijn bamboe! Als je een mosterdstruik in je tuin hebt, vallen de zaadjes overal neer en groeien ze snel. Weet je hoe wij dat noemen?

Onkruid.

De mosterdplant is gevaarlijk voor je tuin. Als je hem plant, zul je er last van krijgen.

De Joden in de tijd van Jezus waren zich bewust van dit probleem met de mosterdstruik. Zij leken hierin wel op de islamitische geleerden van vandaag. Zij maakten regels voor allerlei details van het dagelijks leven. In de Joodse Tosefta, een verzameling tradities, werd gezegd.

Mosterdzaad mag niet in een tuin worden geplant.

De mensen die naar Jezus luisterden, wisten dus heel goed dat het planten van mosterdzaad in een tuin tot enorme problemen zou leiden. Niet doen! Dat is verboden!

In het Evangelie van Lukas lezen wij dat Jezus het verhaal van het mosterdzaad vertelde over een man die het zaad 'in zijn tuin' plantte.

De mensen die naar Jezus luisterden, waren niet verbaasd toen Hij vertelde dat het zaad uitgroeide tot een grote struik en dat de vogels erin neerstreken. Dat was heel normaal. Maar zij werden wel wakker geschud door Zijn opmerking over het planten van het zaad in een tuin.

Dat doe je niet in je tuin! Ben je gek geworden?

Tuinen waren in die tijd niet bedoeld voor ontspanning of plezier. Ze waren bedoeld om groenten te verbouwen, die dringend nodig waren om te eten en in leven te blijven. De kleine tuin achter het huis stond vol met sla, bonen, watermeloenen en andere groenten. Het was van het grootste belang om het onkruid weg te houden. Je leven hing af van de opbrengst van die tuin.

De grote struik zou niet alleen zijn zaadjes overal in je tuin verspreiden, zodat je ineens overal mosterdzaad had.

Maar ten tweede zou de struik ook schaduw geven, waardoor de andere groenten niet meer goed zouden groeien. Je kon dus afscheid nemen van je groenten!

En ten derde zouden de vogels op de struik afkomen en erin gaan nestelen. Wie wil er nu een heleboel vogels in zijn moestuin? Vogels kunnen enorme schade aanrichten. Ze eten de zaadjes op die je zorgvuldig hebt geplant en laten ondertussen allerlei andere ongewenste zaden achter.

Het gaat er dus niet alleen om dat de mosterdplant begint als een klein zaadje en uitgroeit tot een grote struik. Het gaat erom dat de struik de plek waar hij groeit overneemt, ook als hij daar niet gewenst is, en dat hij volledig uit de hand loopt.

En dat, zegt Jezus, is hoe het Koninkrijk is.

Het is niet tegen te houden. Het laat zich niet beheersen. Het is onvoorspelbaar.

Het groeit alle kanten op. En zelfs wanneer het tijdelijk wordt onderdrukt, zullen er opnieuw scheuten tevoorschijn komen, op allerlei plaatsen.

Ondanks alle weerstand ertegen. Ondanks de vele pogingen van regeringen om het te vernietigen. Ondanks kwaadaardige heersers. Ondanks andere godsdiensten die het willen vervangen. Ondanks onze eigen kleinheid en zwakheid. Ondanks de vreemde boodschap van een stervende Heere. Vanaf het allereerste begin heeft de christelijke boodschap steeds meer mensen tot Christus getrokken.

Ze is uitgegroeid tot een fenomenale boom: de kerk.

Niet tegen te houden. Niet te beheersen. Onvoorspelbaar.

De boodschap van Jezus Christus heeft laten zien dat zij net zo krachtig is als Christus Zelf. Velen hebben geprobeerd haar te onderdrukken en velen hebben geprobeerd haar te vernietigen. Maar Christus en Zijn kerk zijn uitgegroeid tot een machtige plant in de tuin van deze wereld.

Het Koninkrijk van God groeit en groeit. De boodschap van Christus heeft zich als onkruid verspreid. Zij is niet tegen te houden, omdat onze sterke Jezus Christus in haar hart staat.

Wat een geschiedenis van twintig eeuwen! Overal ter wereld komen mensen samen om Zijn dood en opstanding te gedenken en te vieren.

En deze gelijkenis bevat ook een persoonlijke waarschuwing voor ons.

Wees voorzichtig.

Als je denkt dat je het Koninkrijk van God kunt beheersen of naar je hand kunt zetten, vergis je je. Als je denkt dat je een volgeling van Christus kunt zijn en tegelijkertijd de tuin van je leven precies kunt inrichten zoals jij dat wilt, vergeet het dan maar.

Die houding is niet alleen ongewenst. Ze werkt eenvoudigweg niet.

Wie Jezus Christus volgt, zal te maken krijgen met gevolgen die hij niet van tevoren kan overzien. Want Hij heeft de leiding en jij niet.

Hij kan je leven opschudden en alles op zijn kop zetten.

Want Hij is de Heere.

Conclusie

Jezus Christus en de boodschap van onze Heere zijn in jouw leven geplant. Het kleine zaad, dat zo onbeduidend lijkt en dat in de aarde stierf, heeft ons in zijn greep.

Het groeit. Het schiet uit. En de zorgvuldig aangelegde tuinen van ons leven worden door Jezus Christus volledig veranderd.

Daarom zijn wij hier.

Hij werkt in ons. En Zijn aanwezigheid in onze gedachten en in ons hart leidt tot groei en verandering in ons leven.

En samen maken wij allemaal deel uit van Zijn Koninkrijk, dat niet tegen te houden is. Geen enkele macht op deze wereld kan Zijn heerschappij tenietdoen.

In jouw leven en in deze wereld is Hij overwinnaar, tegen alle verwachtingen in. Tegen alle regimes. Tegen alle godsdiensten. Tegen alle zonde. Tegen alle problemen.

Onze God regeert.

En Hij doet dat ook in jouw leven, vanwege dat kleine zaad van geloof dat in jouw hart en in je gedachten is geplant.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.